

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. маја 1889.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Kamenic; (Srem) Syrmien). — Претплата и све што се тиче администрације пише се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Д у д.

Пред кућом дуд је твој,
Сељаче многопатни,
Изворе врела златни,
Који се грбиш, знојиш,
Да многе труте гојиш,
А теби остаје јад,
Голотиња и глад, —
Јадни сираче мој,
Пред кућом дуд је твој.

Дуд се још зове твој,
Патниче мој,
Лани су деца твоја
Имала модре усне,
Потресеш грану, са ње
Дудињска дажда пљусне,
И читав месец дана
Дуд беше деци храна.
То није било јело
Да ти се грло слади,
Ал дуд и комад хлеба
Ипак је пркос глади.

Ал данас читам муку,
Са твога бледог лица,
На твојем је дуду јато
Владиних гусеница.
Њима је тестира брати
— Да буде радња чиста —
Оголит' дуду грање
До последњег листа.
Ти не смеш ништа рећи
У супрот јаче силе, —
Трпети мораш, трпет',
— Господи треба свиле.

А кад на дуду твојем
Нестане лисна свода,
Прижеже сунце, смагну
Сокови зрела плода;
А деца твоја гладна
У дрво своје гледе,
Усне им нису модре,
Сада су само бледе.

Осећам муку твоју,
Немоту гњева твог,
Ал не смем ништа рећи
— Јер тад сам — „демагог.“

— Н —

У место уводног чланка.

Даклем сад се већ зна ко је крив. 20. број „Србобрана“ оптужен је суду због „Демонстрација у Београду“, па сад ако Гарашанин и загребе из аришта, Загребачки суд мораће у толико строжије казнити „Србобран“ (и још му може забранити, да се од сада не зове „Србобран“, него Сентомаш).

Гарашанин је за цело најмање крив. Јер такав човек, кога су већ и на двобој звали, па због високог положаја свог није могао на мегдан да се спусти, такав човек за цело несме ма од ђачића отрпети увреду, а да га строго не казни. Мишковић је окренуо Гарашанину леђа, а окренути коме леђа то је знак великог презирања. Да је Мишковић жив он би и сам признао, ал он то и мртав може посведочити, јер да овај није Гарашанину окренуо леђа, овај не би могао на њега у леђа му пуцати, и сва је погрешка што Мишковић није имао оклоп на леђи (или бар Абердарев мидер), — онда се крв неби пролила, танад би се одбила, вратила би се натраг у гарашанов ре-

волвер — и он би могао доказати, да није ни једног метка избадио.

Још је неко сажалење достојан, а то је она нула, која је прва дигла столицу и пребацила је преко тарабе, у знак да почиње битка оружаних са неоружанима, ту нулу сажалевају и немачке новине, и веле *Arme-nulla!*

Но о тој ствари, не треба више говорити — већ треба чуда ради отићи у Београд и видети како је бесна светина разорила напредњачку штампарију до основанија, и како су напредњаци за неколико сати створили нову штампарију, у којој се „Видело“ штампало исто тако као и пре, — само још мало бешње.

Ко оде у Београд може и то видети, како Пера Тодоровић изгледа као неки деликвенат „на белом лебу“. Он седи и пије пиво, а уз њега два жандара брижљиво чувају, да му се не би каква дечурлија приближила, јер то виште потреба, не само јавне, него и тајне сигурности. Ко је то виђао, вели, да Пера врло јадно изгледа „на белом лебу“ — много је лепше изгледао док је био на црном лебу.

Сада у Србији многи дају изјаве, да припадају радикалној странци. То је лепо и красиво (молим слагача да у место „красно“ неметне „касно“), но ја би рекао да су ипак поузданији они стари и у злу опробави радикалци него ови нови, који ће се у добру опробати. Ја, што се мене тиче, кад се досада нисам уписао у радикалну странку, сад баш азórtis нећу да се уписујем, али и овако неуписан могу рећи, да би свакоме оном Србину олсовао најмање триста заверака, који или из непромишљености или из несташлука, или из пакости данашњој патриотичкој влади прави сметње и тешкоће и баца клевете на њу.

А шта код нас бива? Ми се спремамо да прославимо Видов-дан. Истина, неки, па чак и у самом

Севтомашу, упињу се из петиних жила, доказујући да ко је прави и чврст родољуб, тај не треба да иде у Раваницу. Но то њихово упињање није без разлога, — јер кад би се ми сад наједаред сви огрнули плаштом слоге, дух св. Лазара можда нас не би ни познао, бар би се с правом могао посумњати, да ли смо ми заиста Срби.

Овомад у једном друштву разговарали смо се о грчком писмену Бета или Вита, — како треба да се чита. Грчки не знам, па о томе не могу судити, али сам после премишљао и дошао сам на то уверење, да би се и нашим многим речима могло писм **Б** изговарати као **В**.

Не за то, што би се онда неко наше Башкарење читало као **Вашкарење**.

Не за то можда, што би онда многа **Бештија** била **Вештија**.

Не за то, што би онда многи избори постали извори (за комотан живот, — јер то су и сад.)

Не за то, што би онда **Бисмарк** добио име **Висмарк**.

Не само за то, што би онда **Загреб** читао се **Загрев**.

Не за то, што би се онда у место бан казало ван!

Не само за то, што би онда време престало бити време и дошло би као **време**.

Не само за то, што би онда стара реч побрат окренула се у поврат.

Него и за то, што би се онда презиме **Брлић** читало **Врлић**, — а **Врлић** и јесте, јер он је једини, који је у хрватској регниколарној депутацији смео рећи и рекао: „Не тако, не тако, јер тако нити је право, нити је поштево.“ — Слава му!

ПОДЛИСТАК.

Заложена пуница.

Хумореска из живота.

Ала су људи баш незахвални! И не помишљају од куда би узимали своје красне женице, да није бог на свету створио пуница. Али има људи, који баш за то и роптају на пунице, јер, веле, да њих није, они би и сада били нежењени, те би много што шта друкчије изгледало на свету.

Ја се у така разматрања не упуштам, — у толико мање, што сам сео да пишем о такој пуници, која би могла послужити примером свима другим, високим и кратким, буцмастим и мршавим пуницама. Нека ми читаоци опросте, што ће моја прича бити невероватна. Али зар се у свету не догађају врло често невероватне ствари. А читаоци, ако буду непристрасни увидеће, да сам и ја поборник Зола, ако и не трчим слепо за њим и за његовим мање даровитим пришинетљама. Еле овај мој још не опробани реализам даје ми неку наду, да ће читаоци веровати и у не вероватне ствари, кад знаду, да писац црпе из живота.

У некој омањој вароши живи и данданаас човек, који је усхићен са љубазношћу, са добротом и са благошћу

своје драге пунице. Може бити да на овом широком свету има још гдегод који тако сретан човек, — ал ја му имена не знам, — а овај наш човек зове се Марко Тепсија. И он ће ми, без сумње, бити захвалан, што ћу се потрудити да његовој честитој пуници сплетем ловор-венац заслужене славе.

Ова примерна пуница не приговара своје зету никад, дошао он четврт сата пре или касније. Она мирно саслуша његов изговор, као да га је тобож' задржао господин већник у канцеларији, — ма да врло добро зна, да је то пресна лаж, и да он долази управо из Шоваријеве пиваре. Она се не жести, нити тера мак на конач. Она све зна, — али ћути као риба. Никад она неће, као друге пунице, рећи: Хе, друкчији су људи моју кћер просили; али шта ћеш, од судбине се не може утећи. Па онда ова ретка пуница не мари ни за какву раскош. Могу бити на пијаци пуна кола зелена грашка, диња, лубеница, краставаца, младих ћурића, — то је њој свеједно. она тек оно купује, што је јефтиније. — Она никад не напастује зета, да је води у позориште, на забаве и т. д.

Деси се и то, да нашем Марку, који је чиновничји са врло, врло умереном платом, понестане блага, и онда настане време кад треба и у кујни горопадно штедити. Кад онда Марко, уместо оне свакидашње форинте изброји

Ђира. Неке израилске појине веле, да је то неки пркос суседној држави, што се у Србију вратио законити митрополит.

Спира Е па тај пркос могли би ми Србији вратити. Клин се клином тера. Па дајте да и ми што пре изберемо патријара, који ће у пуном смислу бити законит.

П у с л и ц е.

⊙. Нека ми нико не каже, да данашња влада у Србији вије јака. Ко може кривим правцем захукане жељезничке влакове да задржи и добром правцу да их поврати, тај би могао од своје јачине позајмити што мало и комшијама.

⊕. Радујемо се што је продаја српског дувана опет дошла Србији у руке; ал још се већма радујем што се и со враћа онима чија је, — ваљда ће сада у самом „Виделу“ бити мање несланих чланака.

⊖. Либерални збор у Београду прошао је срећно и на миру. Одакле се не бацају столице, онамо не лете ни каменце. *Quod erat demonstrandum.*

□. Не зна се шта је лепше, или што се митрополит Михаило вратио у Србију, или што се Теодосије вратио у своју стару безазленост.

нешто мање, — пуница му никад не баца, као што у другим кућама бива, новце на стол и не пита: шта могу купити за те трице!? Напротив, она још уверава, да ће и то бити доста; кад није друкче, вели, јешћемо сочива или грашка, лепо процеђеног, па са прженим луком, а лечници кажу, да је то врло здраво. — Њено великодушије нема граница. При крају месеца бива, те Марко некако прерано долази на ручак. Пуница одмах зна да није био код Шоварија на пиву; онда се сиром Марко шуња око пунице, куд год она, он за њом, и у комору, и у кујну, и опет натраг у собу, — али не говори ништа. У једанпуг упитаће га пуница:

„А што си тако снужен, Марко? Можда немаш новаца? — Баш... једну форинтачу, могла би ти и ја дати.“

Па како је скромна. У јутру и по подне мало кафе, у подне и у вече који залагај и чашицу, али малу чашицу винца, — њој више не треба.

А како ни коју прилику не пропушта кад може свога зета да похвали. Свима суседима приповеда како је то честит, миран, паметан, диван човек.

Једном речју, оваке пунице не рађају се свугде. Па онда још и то, Маркова пуница није ни по лицу каква авет, ругоба, накарада или страшило, она је угледна пристала жена. Сад јој је тек четрдесет година, а кћери

§. Владика Бранковић сигурно мисли, да ћемо ми на Видов-дан у Раваници певати: „Ију!“ — „Терај, куме, логова!“ или „Ао попо, ал си се улопо!“ кад нам саветује, да тај дан проведемо тихо, мирно и озбиљно за пећком седећи.

△. Даклем наши ђаци ове године неће добити школске сведошце, док не докажу да их се ништа не тиче српска петвековна прошлост и српска будућност. Али за то и пре Видов-дана добиће достојну сведошцу они, који таке наредбе издају.

⊗. Не чујемо ништа о томе, да ли је ко забранио и жанџарима, да ни они не смеду доћи о Видову у Раваницу.

Све и ништа.

(Прерађено).

Марина има стас вите јеле;
 Марина има ручице беле;
 Марина има зубиће красне;
 Марина има очице јасне;
 Марина има косу ка' свила;
 И груди има ка' горска вила;
 Марина има свежину мајску,
 Поштено срце и душу рајску;
 И српске свести има, и жара,
 Ал само нема — пара — динара.

Те многи веле: „Шгета голема,
 Што та јадна цура баш ништа нема.“

Др. Назбулбуц.

јој је двадесет. Нема ни једне седе. Не лицка се до душе и не моди се по новом журналу, али у толико је достојанственија. Озбиљна је, но ипак милокрвна.

Овака пуница више задаје поштовања него каква заматорјевша гвоздензуба или безуба, каква прљава бурмуташа, од које човек нерадо прими и орах из руке. Уз то је Маркова пуница била и строго морална; није ни у младачком добу свом била каква ветрењаста намигуша, па је тако и кћер своју поштено васпитала, која је уз лепоту лица и лепоту срца од матере своје добила. Такој пуници може човек бити захвалан.

Марков би брак дакле био најсретнији, како се само замислити може. Само да су им материјалне прилике биле иоле уредније. Али финансијска кубура кварила је нашем Марку многу радост. Он сам није имао никаква иметка, са женом није добио никаква мираза, а плата му беше тако незнатна, да је једва крај с крајем хватало. Истина, обичавао је пред подне да попије чашу пива, ал то му је био једини раскош на овоме свету. Док је био нежењен, пио је и по две чаше; па зар није доста жртве, што сад сваки дан по једну чашу откида од својих уста?

Пуница му се и сама вајкала, што своме зету није ништа у кућу донела. Но што није било, може још да буде. Она води велику парницу ради неког наслеђа, па

Ђука. Е, а ко зна можда је то баш добро за одржање српске свети наших ђака, што не смеду о Видовдану ићи на прославу.

Шука. Знаш, то ми прости људи не можемо пресудити, али то ћемо ми познати по нечему.

Ђука. А по чему?

Шука. Ако се и у Србији забрани ђацима да не иду у Крушевац, онда је знак да тако ваља чинити. И овда ћемо и ми бити захвални нашим „аџомним“ властима на тој забрани.

Крчмарева хвала,

Хвалио се крчмар Пера
Да му вино много вреди, —
Јер он и сам воду мрзи,
„Не мож' да је гледи“.

Моја сведоџба.

Не знам шта му вино вреди;
Знам да воду нерад' гледи;
Кад у бокал воду јури, —
Он увек зажмури.

3. 1. 1.

Искрена невеста.

Младожења и вевеста дошли су да се венчају. Поп је запитао по обичају:

„Имаш ли вољу?“ — На што му невеста одговори:

„Немам!“ — Сви су се чудили, а кад је поп запита, зашто није то рекла још пре, нег тек сад. Невеста му искрено одговори:

„Није ме до сад нико питао!“

Ј. Воцин-Мањин.

има скоро сигурну наду, да ће ту парницу и добити. До душе, неће бити ни онда бог зна каква богатства; али ни десетак хиљада нису мачији кашаљ, то је прекрасна закрпа за овако сиромашну кућу, — а то ће бити све заједничко, колико пунично толико и њене кћери и зетово.

Сиромах Марко гаџао је, што но кажу, до грла у дугу. Није доста, што су сви Чивути, који су у опште узамљивали чиновницима, имали Марка у својим кавцама, него им је и заложено све, што се заложити дало: сат, прстење и фрак. Његов је кредит спао на оно „ништа“, у које је Шијак пљуцкао, кад је био на крају света.

Усред ових неповољних околности десило се нешто веома неугодно. Господин председник био је премештен у главну варош, а на његово место дошао је, наравно, нов председник. Ваљало је ићи и к једном и к другом, ономе казати: сретан пут, а овоме добродошлицу. Али на таку посету ваљало је обући црн фрак, или бар какав пристојан црн капут. А фрак је, на жалост, био заложан, а другог црног капута Марко није имао, а није га могао ни где ни позајмити од другог, јер су сви другови своје капуте у исти дан, за исту посету требали.

(Свршиће ес.)

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мала Нада (у Каменици) била први пут у цркви, да се богу моли, да јој браца оздрави, па наравски, да је код куће имала шта приповедати. Ево један одломак њеног приповедања: „— а попа оглнито маламу, илипасао дугацку кецељу, намесио много колаца па дели сваком мало палце — — —“.

Ур.

Идем ја ономад у спахијску башту. На улици опазим где се играју три детета, девојчица од својих шест година и још два-три млађа детета. Станем па за питам нешто девојчицу, а она ми лено одговори. После је запитам: А ко ти је овај дечко?

— То је мој брат.

— А ко је овај други?

— То је мога брата брат.

Анка Костићева.

Појем богу мојем, за готове новце!

(Крајкача.)

Куд год поглед бацаш
ма на коју страну,
опазит' неку,
можда стару ману,
пит' с феџером мораш
тражит' пустиловце. . . .
(Појем богу мојем
за готове новце!)

Има уредника
везаних за касе,
као што се веже
за врџику прасе;
Ишту да им с' плати
свако худо словце. . . .
(Појем богу мојем
за готове новце!)

Има адвоката
посред јадна света
којима је правда
брига педесета;
прва им је брига
да шишају овце. . . .
(Појем богу мојем
за готове новце!)

И лечника има
по дану, по ноћи,
којима је трудно
у колибе доћи;
сиромаш их зове,
али нађе псовце. . . .
(Појем богу мојем
за готове новце!)

Основ'о се завод
што „припомоћ“ даје, —

треба да олакша
многе уздисаје;
на челу му видиш
све познате „ловце“

(Појем богу мојем
за готове новце!)

А зар не знаш оне
посланичке труте, —
о народном јаду
као неми ћуте;
треба л' влади, нађе
и ту словословце. . . .

(Појем богу мојем
са готове новце!)

Па још и то чудо:
нађе с' и „појета“
с кадилом у руци
а без виша лета;
каде светле круне,
палате и дворце. . . .

(Појем богу мојем
за готове новце!)

Др. Казбулбуц

3.000 форината.

Госп. гроф је нешто хрђаве воље био кад је данас
устао. . . .

Преседио је поред баца целу ноћ, па га је сад боле-
ла глава.

Баш је дванаест избијало, кад је са облачењем готов
био. Онда је унутра ушао послужитељ. Јавио му је:

— Високородни господине, један стар човек чека
напољу.

— Како се зове?

— Није ми рекао своје име.

— Па што долази тако рано? кажи му да сад немам
каде. . . . Шта ће?

— Каже, да има врло важно и журно са високород-
ним говорити.

— До ђавола! . . . Дакле пусти га.

Старац је ушао.

Погурен, тело ломно а капут до земље; ћелаву главу
тако је удесио, да му напонадисана коса свуд по једну
бразду направи.

Млади гроф баш се није зарадовао, кад је старца
видео.

— До сто ђавола! . . . Та ово је Гизелин отац. . . .
Само шта ће?

Стари је кашључао, па рече:

— Не знам дал' ме познаје г. гроф.

— Овај — не — не опомињем се, да сам кадгод сре-
ћу имао.

— Хе, хе хе. . . . ја сам Гавра Риђош, јел повољи
знати. . . .

— Јесте сећам се — одговори гроф — али незнам
шта желите.

— Одма ћу и то казати. . . . Само се изволите мога
имена добро сећати!

— Заиста, као да сам за њ' чуо.

— Даклем, ја имам једну девојку.

— Е па честитам!

— Врло лепу, милу девојку.

— Поново вам честитам.

— Зове се Гизела.

— Без ласкања лепо име, врло лепо.

— Г. гроф познаје моју ћерку, зар није тако?

— Како, да л' је познајем? Може бити, по имену је
не познајем, но кад би је видео. . .

— Хе, хе, хе, . . . моја је Гизела васпитачица. . . .
пре десет месеци била је код вашег г. брата његовом ма-
лом синчићу гувернанта. . . . Јел по вољи знати. . . .

Г. гроф сад је већ био принуђен сетити се, био је
 принуђен рећи:

— Јест, јест, познајем ју.

У истини врло је добро познавао малу Гизелу. Лепо
плаво девојче које је пре три четврт године његовом бра-
тућеду васпитачица била и врло му се допала. Испочетка
је само погледе на њу бацао, за тим је при угодној при-
лици њезну јој ручицу стискавао а после је по кад кад и
образчиће јој уштиную.

— Гизела се овом није противила. . . . у једном
слатком тренуту. . . али нашта ту целу историју развија-
ти, кад ће свако пронаћи, шта се збило.

— Дакле већ се сећате? . . . хе, хе, хе. . .

— Јесте, јест. . . . Дакле шта желите?

— Дакле молим покорно, — говорио стари Риђош
— како да се изразим? Гизела је већ дуже од по године
код куће, зашто? па и то знају г. гроф. . . . Прекју-
че пак. . . .

— Доста, доста. . . . разумем. Даклем шта желите?

— Како? Шта желим? рече старац теглећи врат из
фатермердера.

— Но само слободно реците — рече гроф — жели-
те ли можда новаца? или ваљда не желите, да вам ћерку
за жену узмем? Дакле, колико захтевате?

Риђош је трљао руке са задовољством, па ће тек:

— 3000 форината. . . . хе, хе, хе. . . .

— 3000 форината! чујте, стари, неће ли то бити
многа!

Гроф се незадовољно намргоди.

— Али нека г. гроф промисли! . . . Част моје кће-
ри. . . Сирота Гизела није на тако што ни помислила. . . .
изволите промислити! . . . Један такав гавалер, као што
је г. гроф, ваљда се неће погађати!

— Хм, на ово одговорити није било лако. О гавал-
ерству је реч, нек види старац, да се није преварио, кад
га је назвао гавалером, и да заиста са таким има посла
рече: да ми се после не закера, час на дојкињу, час на
одело, час на школовање (јер то би ме могло много скупље
стати, — дода г. гроф у себи).

— Добро, добићете 3000 ф. али тиме да буде свршено

— Пристајем, молим покорно,

— Дакле потврдите писмено!

— Изволите написати а ја ћу потписати.

— Г. гроф седе за писаћи сто, па напише измиру.

— Тако дакле! Риђош је своје име потписао.

Гроф је отишао до ормана, где су му новци стајали
и даде старцу одређену суму.

— Ево узмите!

Риђош пажљиво стрпа у буђелар 3 круте банке хи-
љадарке, па са подигнутим очима к' себу, меланхоличним
гласом рече:

— Још једну жалосну вест имам г. грофу да саопштим.

— Дакле, да чујем и то!

— Благонадежно отроче је умрло, — није живело ни
три сата по рођењу.

Превео

Широкобилац.

На гробу тамбур-Пера.

Овде лежи тамбур Пера,

(Имао је жену Вему).

Он је макљ'о по добошу,

А жена по њему.

М. Б.

„Накаљаније!“

Чика Панта Тврдоглавић држао је себе за врло промућурно створење, ма да је био глуп ко — пањ. . . Све је он знао, све је видио, све је чуо, све је пробао. . . Је ли се у друштву само повела реч о чему, ту је чика Панта већ у напред знао, шта ће сад доћи, па кад баш није онако дошло, како је он наговестио, онда се извињавао, да је то тако добро знао, али је опет — заборавио! . . . У кратко: чика Панта је био несносан, туп, уображен човек; при томе тврђи од камена, и нико се није могао пофалити, да је пио у крчми од вина, што га је Панта наручио, а он никад није фалио у веселом друштву где се пило. — За њега је важила само она, не толико српска, колико пробитачна реч: „мукте!“ . . .

Једно вече седели су опет при некој малој теревенци у крчми код „маковог кеца“: Пило се, певало се, шалило се, причало се дабогме да је и чика Панта ваљано љуштио, (та не плаћа он) и сваку причу већ је унапред знао. . . Братија се мргодила, али нико не хтеде с фарбом на среду. . .

Баш је неко из друштва питао, да ли ко знаде какву лепу игру, која би се могла овако при столу седећи играти и време им прекратити?! . . .

Чика Панта одмах рече, да их зна тма божија, али му сада не може баш ни једна на памет да падне. . . .

А знате ли чика Панто ону врло шаљиву игру: „Накаљаније! или: казна једног трчилаже!“ — упитаће га сад онај.

„Хо мајк! гле молим те, знао сам и то, али ми испаде из памети!“ — одговори чика Панта.

„Па то онда можемо одма почети“, рече онај ђаволан, — „а да нас буде више око стола, ето нека и наш крчмар седне уз нас, па ћемо се лепо забавити. . .“

На миг један, седе крчмар нуз чика Панту, а онај враг одпоче игру, шапућући опоме, што је до њега седио: „иди и донеси три флаше шампањера, али обе флаше још на пољу отвори!“ — Овај то исто прешапта другоме, овај трећем, и тако даље до чика Панте, који опет то исто мораде поповити до њега седећем крчмару. . . Овај устаде и за мало ево га носи отворене три флаше шампањера и чаше! . . . Чика Панта се узвернио, гости се церекају пију и наздрављају, чика Панта псује, ларма, али нема вајде, мораде платити. . . Наручио је! . . . Никада више није седио за оним столом. Запамтио је добро игру „накаљаније!“ . . .“

„По причању“.

Др. Казбулбуц.

У похвалу носа.

И о носу нешто лепо
Ми вам казат' знамо:

Он не тражи ништа јести
— Ако му не дамо!

Па и онда неће друго,
Него — бурмут само.

М — н С — њ.

Јоргана Ђор.

(Народна прича).

Један султан стио начинити јорган, па зовне јорганцију да му омјери јорган, ама да не смије бити ни дужи, ни краћи него колики је он. Кад јорганција дође да омјери, цар легне па се скврчи, а јорганција по оној мјери начини јорган. Кад га донесе цар се покрије, па се опружи, а јорган кратак. Онда цар нареди те јорганцију посијеку. Тако прође и други и трећи јорганција. Еле цар се намјери на једног деду, те му и он измјеру јорган, начини га и донесе, а кад се цар покри, јорган кратак, јер бијаше опружио ноге. Дедо ти се онда досјети, па како држаше шћап у руци, замахне њим, па фис цара по ногама — рекавши: *јоргана Ђор иатинажу* (пружај се према јургану). Цар се зачуди смјелости и досјетки дединој и нареди те га добро обдаре и пунете.

Варјача.

Неспоразумљење.

Жена: Куда ћеш, голубе?

Муж: У позориште!

Жена: Шта дају?

Муж: Чашу воде.

Жена: Остани молим те код куће, дају ти и ја чашу воде.

Широкобилац.

„Слобода, или смрт“.

Кад у борби на душмана кмета,
јурне снажно јато соколова,
па доцикне: „слобода је света!
нисмо робље, нећемо окова!“ . . .
Онда сваком у очима сјаје,
огањ живи што оважност даје,
а по пољу клик је распрострт:
„слобода, или смрт!“

У „лањцима“ чика Теша стеђе,
ружични су, али јако стежу,
већ му с' душа у подгрлац пење,
а у срцу зле се мисли легу,
ил' расковат' што свећеник скова,
па почети живот изанова,
ил' унићи у вечити врт:
„слобода или смрт!“

У тамници убојица лежи,
судише му за безбожно дело,
сан се клони и од њега бежи,
ма да ј' сунце већ одавно село,
гле сад шипке на прозору струже,
— турпију му дао један друже,
— поноћи је вео разастрт . . .
„слобода или смрт!“

Јелен красан по шумици шеће,
тражи биља, корења и траве,
на ловца се јадан не окреће,
што му ево ради око главе;
али са а иза грма плану,
бежи јелен, једвице одану,
јер је за њим брзопноги хрт;
„слобода или смрт!“

Др. Казбулбуц.

Опасно псето.

А. (Кројач): Имао сам једно извавредно псето, међ хиљаде пара му ниси могао наћи! По хаљинама позна човека који је хуља, а који је поштен. Хуљу тако уједе.

В. Па где ти је то псето?

А. Отерао сам га!

В. А зашто?

А. Зато, јер је и мене једаред ујео.

В. Ха, ха, ха, даклем познао је да си хуља!

А. Е, чуј само. Ја случајно огрнуо твој огртач, што си ми га послао да га оправим; а псето мислило да си ти.

Широкобилац.

Сакати преводи.

Krüppelhafte Übersetzungen

Euer Wohlgeboren!

Јаја добро рођена.

Das ist ein artige Bescheerung.

То је једно учтиво омаказање.

Du bist ein eitler Thor!

Ти си једна сујетна капија!

Wer ist diese Frau?

Ко једе ову госпођу?

Sie ist eine dumme Gans!

Она једе једну луду гуску!

Др. Казбулбуц.

Свако по својој логици.

Сељан неки, дође лекару, који је само животиње ле-
чио и рече му:

— Молим, господар доктор, ја сам дошао, да те мо-
лим, да дођеш мојој кући, син ми је јако оболео

— Та ти знаш, да ја само животиње лечим — од-
говори му лекар.

— Знам ја то, знам. Али ја ко мислим, кад ти мо-
жеж да излечиш неуке животиње, онда ћеш зацело знати
излечити и човека, који ти бар зна рећи шта му вали, —
одговори му оштроумни сељак.

Шогор.

„Ригозима“

Ову реч за цело нисте до данас нигде чули! Бадава
би се трудили и тражити по Вуковом речнику и свима
могућим и не могућим „лексиконима“, јер нигде је нашла
не би. Ту је реч сковао јуче мали Фрања, синчић мога
пријатеља Ђоке... При столу се повела реч о позори-
шту, опери и музици; мати Фрањина рече између оста-
лога, да је први пут видела једне зиме, „Риголето“ у
бечкој опери, и да јој та зима неће никада из памети
изаћи, толико ју је „Риголето“ очарао... Мали Фрања,
који је уз њу седео, у једаред ће казати: „па овда треба
да се то што ти кажеш, зове: „Ригозима“, а не „Риго-
лето“, кад кажеш, да је то било зими“...

Није баш бог зна каква промућурност у овој досет-
ци, али је из детињих уста, па није згоре прилежити...

Др. Казбулбуц.

Муж: Ја сам глава у кући. Онако, како ја запове-
дам и како ја хоћу, мора се све у кући извршити “

Жена: „Али ја сам врат, па како се врат окреће,
онако се мора и глава кретати“.

Отац: „А како је то сине, да ти пушиш две цигаре
на једаред?“

Син: „У овом нашем проклетом, маленом селу не
мож' добити кубе по 4 нов. па сам запалио две, комад по
2 нов. те тако пушим опет за 4 нов.“

Отац, који је имао доста велику породицу, упита ће
свога сина Милана: Милане! зашто ти пушиш увек тако
скупе цигаре? Шта кошта једна?

Милан: Богме 8 нов.

Отац: Деране, та то је пропаст! погле! ја пушим
само по 2 нов. цигару.

Милан: Доста је то скупо, кад би ја имао толико
деце као ти, ја онда не би ни пушио.

Жена: Знаш ли, мој драги муже, шта сам ја ноћас
сањала?

Муж: Па шта, драга моја женице?

Жена: Сањала сам да си ми купио здраво лепу,
фину, свилену аљину.

Муж: Па добро; само сутра опет сањај, ко ће ту
аљину лепу исплатити.

Сељак један, купио у пољани на својој њиви печурке.
Наиђе случајно га њега један свептеник те му рече:
Море! ти купиш печурке, а можда и не знаш, која
је добра и здрава, која ли пак отровна

Сељак одговори: „Молим, господине, ја истина купим
печурке, али не за моје домаће него да их на пијаци раз-
продам. —

Послао

Љ. К.

Још један Видовдански предлог.

Предлажем да сл. румски одбор унапред
изреком објави, да о Видову ни на беседи ни
игде неће бити игранке, јер то заиста овој про-
слави не би приличило.

Ни мало не треба зажалити, ако онда изо-
стану они Срби и Српкиње, који би само играња
ради на прославу дошли. Тиме свечаност и оз-
биљност њена ништа неће изгубити, већ ће још
много добити.

Др. Јов. Јовановић.

Новије књиге

послаше уредништву на приказ.

Братство. I. (3-ћа књига друштва св. Саве.) Београд. 1887.

Братство. II. (4-та књига друштва св. Саве.) Београд. 1888.

Придови за синтаксу српског језика. I. О падежима без прелога. Написао Пера П. Ђорђевић професор. Београд. 1889. Цена 75 новч.

О поправљању земље. (Књиге за народ. Свеска 22.) Написао за ратаре М. Петровић. Трошком срп. књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду. 1889. Цена 10 новч.

Служба светоме великомуч. кнезу Лазару. У спомен косовске 500-годишњице. У Н Саду. Издање и штампа А. Пајевића. 1889. Цена 20 новч.

Арарове забавне књижице Коло прво. Кретање слобде. I. (Са пишчевим ликом.) У Зајечару. 1889.

Арарове забавне књижице. Коло друго. Љубавна власт. II. У Зајечару. 1889. Цена (?).

Арарове забавне књижице. Коло треће. Кораца на претка. Нада. У Зајечару. 1889. Штампарија Милоша Т. Ј. Лесендренца. Цена 50 нов.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Сад је баш изишла из штампе нова књига:

СЛУЖБА

СВЕТОМ ВЕЛИКОМУЧЕНИКУ

КНЕЗ-ЛАЗАРУ

ЦАРУ И САМОДРЖЦУ СРПСКЕ ЗЕМЉЕ.

Прештампано из црквене књиге:

„Правила молебнаа стѣхъ сѣрвскихъ Просвѣтителѣи“
штампане у Римнику 1761. године.

У СПОМЕН КОСОВСКЕ ПЕТСТОГОДИШЊИЦЕ.

Чист приход намењен је фонду Дра Ђорђа Натошевића
за удовице и сирочад српских народних учитеља.

Цена је овој књизи 20 новч. и ко поручи на више комада добија највећи књижарски рабат 33¹/₃%.
Наручбине ваља упућивати

Издавалац-штампарија А. Пајевића
у Новом Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа
од 8. марта

1889. до
даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ: сваки дан у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА за ПОТИСКЕ СТАНИЦЕ: сваки дан осим петка у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: сваки дан у 10¹/₂ сати пре подне.

ОДПРАВНИШТВО

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и унутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 6-6

Проналазач и тврничар правог блештавог лака за под. Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

КАСЕ

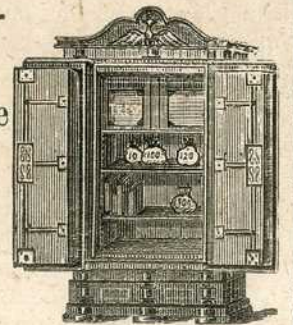

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

36-36

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.